Kari Onninen
Poliisitarkastaja

19.10.2018 POL-2018-45681

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto Hallituksen esitykseen HE 156/2018 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esitykseen eduskunnalle yleissopimukseen tavaran kansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn sähköistä rahtikirjaa koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi tiekuljetussopimuslain muuttamisesta.

Kannatamme hallituksen esitystä liikenneturvallisuustyön ja -valvonnankin näkökulmasta arvioituna.

Valvontatapahtumassa tärkeintä on se, että asiakirjat ovat valvontaviranomaisen käytettävissä. Tämä koskee sekä itse liikennevalvonnan suorittamishetkeä kuin mahdollista myöhempääkin tiedon tarvetta, esimerkiksi esitutkinnan yhteydessä.

Todennäköisesti sähköinen rahtikirja mahdollistaisi sen, että tieto olisi aiempaa paremmin käytettävissä ja tietoa voitaisiin pitää myös aikaisempaa luotettavampana.

Sähköistä rahtikirjaa voitaisiin hyödyntää liikenteenvalvonnassa muun muassa vaarallisten aineiden maantiekuljetusten valvonnassa kohdentamalla valvontaa ajoneuvoihin, joissa ennakkoon saadun sähköisen rahtikirjatiedon mukaan kuljetetaan vaarallisia aineita, mutta kuljetusta ei ole säännösten edellyttämällä tavalla sellaiseksi kuljetukseksi merkitty. Tämä edellyttänee kuitenkin käytännössä sitä, että myös kuljetusta suorittavan ajoneuvon tieto tulisi olla rahtikirjassa (rekisterinumero). Toisaalta ei ole selvää miten paljon aikaisemmin rahtikirjan tieto olisi sähköisessä järjestelmässä valvojan käytettävissä, jotta riskiperusteista valvontaa voitaisiin nykyistä tehokkaammin suorittaa.

Oletettavaa on myös se, että sähköinen rahtikirja saattaisi helpottaa kabotaasin valvontaa. Valvonnan mahdollistuminen riippunee myös rahtikirjan säilytysajoista.

Liikenneonnettomuustilanteissa kuormasta sähköisesti saatava ennakkotieto parantaisi liikenneturvallisuutta tapahtumapaikan ohittavien muiden tienkäyttäjien osalta, kuin myös toimintaan osallistuvien pelastajien, liikenteen ohjaajien ja onnettomuustutkijoiden työturvallisuuden näkökulmasta. Tähänkin liittyy jo aiemmin esitetty kysymys siitä, onko rahtikirja ja rahti sähköisen järjestelmän kautta kohdennettavissa tiettyyn ajoneuvoon.